

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

A BAJAI SZABADELVÜPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden vasárnap reggel.
Szerkesztőség: Városi bérház I. emelet. — Telefon-szám: 17.
Kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése, hol az előfizetések
és hirdetések felvételnek.

Felölös szerkesztő:
Dr. Lemberger Ármin

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számítanak.

A szabadelvűpárt szezessiója.

A politikai események homlokterében a szabadelvűpárt szezessiója foglalja le a közvélemény lázas érdeklődését, mely feszült figyelemmel várja, hogy a szabadelvűpárt kebeléből kirajzani készülő huszonhárom szecessionista által felidézett hamleti töprengés »lenni, vagy nem lenni,« mit is fog a világra szülni e pártnak közelebb megartandó értekezletén.

Hogy mi hozta létre tulajdonképen a szabadelvűpárt táboraiban a kiválási szándékot, arra a felelet vajmi könnyű. Semmi egyéb, mint az emberi porhüvelyben lakozó gyarlóság és léhaság és az a kényelemszeretet, hogy minden fejtörés és gondolkodás nélkül ahhoz a kormányrúdon levő frakcióhoz csatlakozzunk, mely éppen a többséget alkotja és a vezérúri szerepére van az országban kijelölve. Ma a »koalíció« divatos jelszava járja a Kárpátoktól-Adriáig, ma az ország többsége el van vakitva attól a balhiedelemtől, hogy az adott viszonyok között csakis a koalíció jegyében győzhet a nemzet és hogy mindenki halálos bünt követ el politikai lelküsmereite ellen, aki az első kísérés alkalmával nem hagyja el, kishitűen és pulyán, régi hiveit és nem siet felesküdni a koalíció magasan lobogtatott, tulipiros zászlaja alá. Divatos áramlat, gyorsan terjedő métey és ragály ma a koalíció által nagy garral hirdetett politika, — ne csodálkozzunk tehát, hogy azokat, kik annak előtte is kényelmetlenül tartották saját erjükéből és saját eszükéből a közvélemény süppedékes

talaján megállani, ma a tetszetős formában feltalált programm levezsi a lábukról.

Volt és van egy politikai párt Magyarországon, — a szabadelvűpárt — melynek zászlaját évtizedeken keresztül a sikernek szakadatlan láncolata kísérte. Ez az a párt, melynek nevéhez fűződik Magyarország ujjaalkotásának korszaka, mely bölcs politikai mérséklettel, a korona és a nemzet közötti összhang és egyetértés folytonos szilárdításával vezette előre a nemzetet fokozatosan a felvirágzás ösvényén. Nem túlszigázott követelésekkel, nem a viszonyokkal és körülményekkel megalkudni nem tudó hajthatatlansággal törteget előre vakon és szilajul, hanem azzal a józan és higgadt belátással, melylyel egyedül lehet egy nemzetet állandóan megtartani a boldogulás és terfoglalás mezején.

Lehet, hogy ez a nemzetet lassan, de biztosan előbbre vivő tempó nem tetszett azoknak a reformereknek, kik egy csapásra szeretnének minden nemzeti vívmányt kiereszokolni az ország részére, nem törődve azzal hogy a már elért sikereket is kockára teszik és rohamlépésekkel eltapossák a nemzet évtizedes szorgalmával ápolat vetését, de tény és a történetírás elfogulatlan nemtoje igazságot fog szolgáltatni a szabadelvű pártnak, amidőn megfogja állapítani, hogy az az irány vitte Magyarországot előbbre, melyet a szabadelvűpárt inaurázott az alkotás, az építés, a fenntartás és megőrzés terén, nem pedig az, melyet a koalícióban szövetkezett pártok ma a rombolás és pusztítás mezején vakon követnek.

Ingadozó és tévelygő lelkek szivesen csatlakoznak azokhoz, kik Fortuna istenszszonyu kegyeltjei. A hatalom jogara azonban kihullott a szabadelvűpárt kezéből és bizonyára hosszabb idő fog elmúlni, míg ismét arra a vezető szerepre juthat, melyet az ország politikájában méltán elfoglalt, ellenben a koalícióé a közelebbi jövő, ő reá vár a feladat, hogy elvezesse a nemzetet abba a tejel és mézzel folyó Kanaánba, melyet a nemzetnek kilátásba helyez, — ha ugyan nem akarja, hogy a kiábrándult és kijázanodott nemzet egyszerűen politikai faiseuröknek és pozoló szédelőgöknök nyilvánítsa. És a kolíció berkeiből szakadatlanul felhangzik a csábító sziréndal, lombos babérfaedörök — a tiszta és önzetlen hazafiság dicső pályabérei — terjeszkednek közelében — vajjon ki tudna ezeknek ellentállani? És miért legyen a huszon három szabadelvűpárti szecessionista politikai morálja különb a koalícióénál, ahol a régi elvek megtagadása, a régi zászló cserbenhagyása, a mult elesküvése, a legfenségesebb politikai cselekedet?

Ha nem a lelki kishitűség szülte a szabadelvűpárt kebelében felburjánzott kiválási hajlamokat, hát akkor mi egyéb? A 23-as pannoniabeliek azzal akarják indokolni a szabadelvűpártból való kilépésüket, hogy ők intenzív harczt kezdeményeznek a 67-es közjogi alap megvédelmezése érdekében a koalíció táboraiban fellépett közjogi radikálizmus ellenében. Ha tényleg ez a mozgó rugója a kiválásnak, akkor igazán érthetetlen az a fejetetejére állított eljárás, melyet a huszonhárom szecessionista célja megvalósítása

TÁRCZA.

A jóslat.

— A »Bajai Hirlap« tárczája. —
Írta: Ferenczy Ödön.

— — Bizony no! három hónappal ezelőtt kivetette kártyáján a Sára, a Patkós cigány felesége, hogy ez a hőbortos Barangosi Dani a faképnél fogja hagyni azt a drága, szép menyasszonyát. Ki hitte volna, hogy milyen igazat jövedölt az a vén banya?

Senki sem mondott ellent a jó Zsófi néninek, mikort úgy asztalbantás közben elmondta ezt a társaságnak.

— Igazán csodálatos jós-tehetség! — mondogatták, — pedig milyen szerelmes volt az a fiu! Ki mert volna akkor még csak gondolni ilyet? és ime, hogy beteljesült a Sára asszony jövedőmondása....

Aztán átment a beszéd másra, csak a kis Eszti ke tült ott az ablaknál, s míg rózsás ujjai szorgalmasan forgatták a fényes himzűtűt, azalatt mindig csak a Sára cigányasszony jóslata járt szöke fűrtös kis fejében.

Hja, kérem, Eszti kénének ezer és egy oka van tündödni. Ákos két hete hozta haza ügyvédi diplomáját s a tegnapielőtti bálon is, mikor a második négyest és a soppertársádt, meg a füzértánczot járták együtt, olyan szép dolgokat beszélt a kedves Eszti kénének, hogy öröm volt hallani. Aztán mikor azokkal a nagy nelejtés-szemeivel ránézett az Ákos szép, férfias arczára, szinte látszott ennek tekintetéből, hogy még valamit szeretne mondani.

— Vajjon mit? — kérte magában Eszti ke. — Oh, ha a Sára asszony meg tudná mondani pizskos kártyájából! — — Miért is nem mond el mindent

az az Ákos? — Bezzeg ez a vén bolond Kalapos Tamás, aki minduntalan nyomomban van, beszél annyit, hogy szinte zug a fejem tőle. — A multkor is egész komolyan azt mondta, hogy legyen én az ő felesége. Jaj! — borzalom elgondolni! — Már az Ákos, az már más: — de hát mikor olyan ügyetlen! nem tud beszélni! . . .

Isten tudja meddig folytatta volna ezt a morfondirozást Eszti ke, ha véletlenül nem látja az ablakon a Sára asszonyt közeledni.

— Megkérdem! bizony megkérdem! — szólt a kis leány nagy elhatározással s észrevétlenül kiosont a szobából, ahol az öregek pipázó, vagy kötés mellett tárgyalták a »régi jó idők« emlékeit.

Alig várta Eszti ke, hogy az utcáról beszoított Sára asszony a cselédház felhomályában elfogyaszsa azt a hatalmas tányér turós csuszát, melyet eléje tett, hogy kedvezőbb jóslatra hangolja föl az öreget.

— Bizony, aranyos kisasszonyka, megmondom én a császárnak is, mi áll a jövőben. — Hogy megmondtam, hogy a Barangosi urfi ott hagyja azt a gyönyörtörteses Miczi kisasszonyt. . . . Tud az öreg Sára mindent! . . . Zsebében a tudomány! . . .

— Hála Isten! — sóhajtott Eszti ke, midőn végre nagy sokára zsebéből a konyhaasztalra került Sára asszony tudomány: a csodálatosan pizskos kártyacsomó.

Hogy az a kártyavetés miképp megy, azt majd minden ember tudja. Csak szegény Eszti ke, aki sohasem látott még ilyen hókuszpókuszokat, volt szörnyen izgatott és kíváncsi.

Mikor szép sorjában ott állott már kirakva mind a 32 blatt: — (csak a Sára asszony gyakorlati szemé volt képes megismerni a figurákat a pizskos alatt) — Eszti ke szeretett volna elszaladni; s meg is

tette volna tán ezt, ha nem lett volna sokkal nagyobb a kíváncsisága félelménél.

— Jaj, ódes, aranyos kisasszonyka! — kezdte a szót Sára asszony a kártyák felé hajolva, — hosszú élet, gazdagság, szép fiatal uraság! — minden itt van, nézze . . .

S Eszti ke ugy nézte, mintha látna és értené.

— Ketten is megkérék egyszerre. Hozzá megy az egyikhez, de nem lesz boldog! . . . Szent Isten . . . talán nem is mondom tovább . . .

— Mondja Sára asszony! — mondja!

— Jaj — jaj! — meg fog halni az első ura a második héten. . . de nem sokáig lesz baj; — mindjárt jön a másik kérő. — Férfihez megy hozzá! — — Menyi tenger sok boldogság! Nyolczvan esztendeig fognak együtt élni . . .

Szegény Eszti kével nagyot fordult a világ; nem is kell gondolkodni rajta, ki lesz a két kérő; Tamás, meg az Ákos. Tessék! — már most, ha hozzámege Ákoshoz, olyan igaz, hogy az meghal, mint a hogy Barangosi cserbehagyta Miczikjét. . . . Már akkor inkább Tamás, ha kettő közül az egyiknek halni kell! — Ő már ugyis élt eleget! — Világos! Tamást kell választania; és még így van megírva a sors könyvében; nem is lehet másképp!

*

Kezdet mind a Sára asszony jóslata szerint történni . . .

Egy délelőtti hazajón a papa, összesug a mamával, aztán ünnepléyes arcot vágna mindaketten, — az öreg ur kirukkol a szóval:

— No te bakfis! A nyakunkra nőttél? férjhez kell menned.

— Tudom, papa.

— Tudod? — Ejha! — annál jobb! Hát talán már gondolkodtál is erről?

érdekében fogantatba akar venni? Azt a pártot akarják gyengíteni, abba a pártba akarják belevinni a bomlás mállasztó elemét, amely pártban a 67-es közjogi alap a legtisztábban szűrődik le, amelynek keretében a leghamisítatlanabban alakban jegezesedik ki. Ahelyett, hogy éppen most igyekezzenek minél szorosabb összetartást által e pártot a mindenfelől reázuhanó tamadások ellen szilárdítani, éppen most akarják indokolatlan kiválással életképességében csorbítani. És mi is lehetne gyakorlati eredménye a részleges kilépésnek? A huszonhárom szecsesztonista nem lép be a kolíciójába és azok, kik a koalícióban a 67-es alapot képviselik, nem egyesülnek a kilépettekkel! Hát akkor mire való a kiválás?

A józan, higgadt és logikus gondolkodás nálunk Magyarországon a koalíció uralma alatt teljesen kivészett és csak ez adja a kulcsot ahhoz a sok politikai baklövés elkövetéséhez, melynek az ország fogja drágán megfizetni az árát.

Ámde bármennyit is vétkeznek e téren, mégis hisszük, hogy a szabadelpárt augusztus 23-iki értekezletén a politikai viszonyok megítélésében a bölcs mérséklet és józan felfogás fog tulsulyra vergődni a teljesen érthetetlen szeparatistákus hajlamokkal szemben.

Politikai hírek.

Perfidia. Az ellenzéki szöveteket a választási diadalnak elkeresztelt manőverétől még mindig mámoros, sőt — becsület uccse — részeg. Zúrvavart okozó és az ország gazdasági jövőjét válságba döntő renitenskedésnek még csak rezignációval nézi az ember, mert végre is van valamennyi meggyőződés, olykor egy szeményi elv a kibontakozás dolgában vallott álláspontjukban.

De méltán habarodik föl a közvélemény akkor, midőn ezek a hazafiságot bérbe vett alakok a perfidia útjára lépnek.

A hétőn lezajlott *líptószentmiklósi választásról* van szó.

Lányi Bertalan igazságügyminiszter és Stodola Emil, a hírhedt tót agitátor voltak a jelöltek és előrelátható volt, hogy a nemzetiségiek a védvára csak a magyarság vállvetett tömörülése nyomhatja el a börtüben meg nem fért tóti agitátorjának sikerét.

Szóval: vérbeli magyar ember állott szemben a nemzeti ügy halálós ellenségével. Lányi Bertalan magyar igazságügyminiszter és a fanatikus magyarfaló agitátor között folyt a választás.

Ország-világ szeme pihent e napon a líptószentmiklósi kerület választópolgárain: vajon lesz-e elegendő erő bennük, hogy sutba dobva a koalíció

perfid tanácsát, tömegesen csatlakozzanak a magyar jelölt lobogója alá.

Mert nem pártpolitikai küzdelem zajlott le e kerületben, hanem azon kérdés felett kellett döntenie Líptószentmiklósi választóinak, hogy magyar ember képviselje-e őket a parlamentben vagy sem?

Az elvek és vélemények mai zúrvavarában azután, vagy inkább a koalíció hazafiságába szerelmen pár ember sugalmazására, a választás reggelén sűrűs tövirat ment *Bánffy Deső* báróhoz, megkérdve őt, vajon milyen álláspontot foglaljanak el a két jelölttel szemben a választás alkalmából.

Bánffy Deső erre a következő telegrammot küldte a kerületbe:

A jelen súlyos politikai viszonyok között nagyobb szerencsétlenségnek tartanám, ha az imparlamentáris és abszolutisztikus hajlamú Lányi igazságügyminiszter, akinek — meggyőződésem szerint — szereplése veszélyeztetni alkotmányunkat, választatnánk meg országgyűlési képviselőnek, mint azt, ha a többi közszé meg egy nemzetiségi képviselő kerül a parlamentbe. Ha ez nem felel meg az önkéntes meggyőződésének, inkább tartózkodjanak a szavazástól, de Lányira semmi körülmények között se szavazzanak. *Bánffy Deső báró.*

Szégnyenpir szölkiválóban az ember arcába, miközben e politikai vígének szerencsétlen szavát olvassa és ököbe szorul a kezűnk, mikor látjuk, hogy magyar ember, a nemzetboldogító ellenzéki szövetkezet egyik hangadó vezére ly perfidáriá vezetik csak azért, mert akad valaki, aki más oltáron meri imádni a magyarok istenét.

Bánffy Deső kisebb veszedelmét lát abban, ha egy pánszlával több moscolja majdan a nemzetgyűlésben a nemzeti ügy megszentelt palladumát, mintha Magyarországnak e súlyos politikai viszonyok közepette igazságügyminisztere kerül a törvényhozásba.

Nos hát, ez balga beszéd, mondhatnók: veszebye döntő örület.

Ismétéljük: bármily oltáron állözök egyébként valaki a politika berkeiben, szent meggyőződése a szóban forgó esetben csak egy lehet: hogy magyar ember — vér a mi vértünköl — kerüljön a parlamentbe nemől több és ha csak egyetlen kerületet hódíthatunk is el a reánk agyarkodó nemzetiségtől, dicsőségesebb munkát végeztünk, mint az ellenzéki szövetkezet felesztendő, rendbontó fanatizmusá.

És — hála a nemzeti ébredésének — *Líptószentmiklósi* választópolgárainak magyar érzülete diadal út: Lányi Bertalan igazságügyminiszter a kerületnek immár megválasztott országgyűlési képviselője.

Líptószentmiklósi magyarságát a dicsőség, amiért megmutatta, hogy az ellenzéki szövetkezet szava nem mindenható és mi bizunk is benne, hogy lesz elegendő erő abban a nemzetben, hogy hasonló itélettel sújtsa minden esetben a koalíció »nagyhangú hazafiat«, ha azok reátérnek a perfidia útjára.

Az önkéntes katonai jelentkezés. A magyar honvédelmi miniszter lehetővé akarja tenni, hogy az önkénti jelentkező utjonok a törvényhatóságok passziv ellenállása dacára, a belépési bizonyítvány- és illetőségi bizonyítvány- mellőzésével

is felvehetők legyenek a m. kir. honvédség kötelékébe. Erre vonatkozólag közli a hivatalos Budapesti Közlöny keddi száma a m. kir. honvédelmi miniszter rendeletét.

Ez a következőként hangzik:

A m. kir. honvédelmi miniszter rendelete.

Az önkéntes belépéshez szükséges igazolások tekintetében a véderőről szóló 1889. évi VI. törvényezék végrehajtása tárgyában kiadott utasítás I. rész 146. § intődik.

Az ebben foglaltak tartására mellett további rendelkezésig megengedem, hogy a honvédséghez való önkéntes belépés esetében az említett szakasz 1. a) pontja alatt előírt »belépti bizonyítvány« esetleg a születési és az illetőségi bizonyítvánnyal, valamint egy a belépti óhajtóval felavatása előtt felveendő jegyzőkönyvvel pótolható és hogy az apai (gyámi) beleegyező nyilatkozat két tanu aláírásával igazolható legyen.

Ha a belépti óhajtó valamely bevallott bűncselekménye kétséssé teszi azt, vajjon az önkéntes belépésre van-e igénye, ez esetben a felvett jegyzőkönyv az előjáró kerületi parancsnoksághoz terjesztendő be, mely az ítélet beszerzése után határozatot tartozik kikérni.

Az illetőségi bizonyítvány be nem szerethetése a felvételre akadályul nem szolgálhat.

Azon körülmény, hogy a felvételt nyújtó állítási kötelezettségének megfelelt-e, az állítási lajstromokból és a távollevők jegyzékéből állapítható meg és ez esetben a honvédközlöny előtti parancsnokságok által a kérvényen igazolandó.

Jelen rendeletet, mely a VII. kerületi parancsnokságnál fordítandó le horvát nyelvre s ez által adandó ki az alárendelt honvédképzőt parancsnokságoknak, valamennyi honvédkerületi és az 1—24 honvédképzőt parancsnokságnak közvetlenül adatik ki s a följöttes parancsnokságokhoz nem terjesztendő fel utólagos láttamozás végett.

Budapesten, 1905. évi július hó 21-én.

Bihar Ferenc s. k.

m. kir. honvédelmi miniszter.

A vivóspört föllendülése Baján.

— Vivóakadémia és táncmulatság. —

Örvendetes tény, hogy Baja város ifjúsága oly szép számmal gyülekezik össze e nyáron a legérfiasabb sportnak, a vivásnak tanulására. Igazán nem várt lelkesedéssel, szorgalommal karolták azt fel, belátva, hogy ennél szebb, művészebb és nagyobb élvezetet nyújtó sport nincsen.

Santelli Italo lovag, ki az ez idő szerint Európában kardon és vitórt forgató mesterek legelőkelőbbje, megadta azt a kedvező alkalmat, hogy tanítását élvezhessük és nagy művészetében gyönyörködhessünk.

Ha vivásnál látjuk őt, legyen az akár karddal, akár vitórral, csodálatra ragad el tartásának nemessége, mozdulatainak könnyűsége és gyorsasága, támadásában az olasz

— Igen, papa!

— Menyőrdögöttél! — Még jobb! — Hát kérő van, leány!

— Tudom, papa!

— Hm! de két kérő is van ám!

— Azt is tudom, papa!

— Terringtettél e a leány mindent tud! —

Talán még azt is tudod, ki a két kérő?

— Igenis tudom.

— No hát akkor válaszol ki a javát Nekem mindegy, a kesely, akár a szürke; te fogsz vele éni, nem én. Mindkettő jó fiu: az egyik iskolatársam volt, a másik egy régi barátom fia; az egyik velem egy idős, a másiknak éppen most nőit be a feje lagya; az egyiknek van pénze és kopasz feje, a másiknak esze és szive; az egyiknek nincs foga, a másiknak van foga, — hát válaszsz.

Nagyon el lehetett már határozva a szegény kis leány, mert rögtön ráfelelt az apja előterjesztésére:

— Hát én becsulom mindakettőt, de azt hiszem, hogy mindig tekintettel kell lenni első sorban a korra.

— Az ám, okos leány! — az egyik 52, a másik 25!

— No látod, a Tamás bácsi idősebb ember, míg az Ákos az egészen fiatal, nem is sokkal idősebb, mint én.

— Jól okoskodol.

— Aztán még jobban is huz a szívem hozzá.

— Helyes! megérdemli a fiu!

— Aztán két ilyen fiatal gyerek, mint mi —

— Úgy kell kezdeni a páros életet!

— Egyikünknek sem volna elég komolysága a házassá elthez. —

— Mit mondtál?

— Hát csak azt, apuskám, hogy, ha neked

egészen mindegy, hát én férjhez megyek a — — Tamáshoz.

— Az ördög bujjék az okoskodásodba! Ne tréfájl, te kis boszorkány!

— Már bizony ez nem tréfa; én a Tamás választom.

— No ha emyire elment az eszed, üsse a kő; hanem csinálj el a dolgot velők te magad Délutánra ideztámtam mindakettőt! — Vigye el a macska!

— Ilyet még nem ettem!

— A Zsófi néni is csak csóvalta a fejét; nem fért a fejébe, mit akar ez a leány? . . .

Tamás érkezett meg előbb délután. Esztikének borsódzott a háta, mikor a vén kopasz mosolygva czuppantott egy hatalmas fehér kis kaecóján; de ő már el volt határozva:

— Jőjőn, édes Tamás.

Az aglegény sohasem hallott még édesebb muzsikát, mind ez az »édes Tamás«.

— Ühm, hm! — kedves Esztike, ön nagyon kedves; eh! ühm! hm!

— Jőjőn, jőjőn a papához? Maga megkért feleségül; én hozzámegyek . . .

Ha tudta volna Tamás, hogy a házasság első lépése ilyen könnyű, bizonyára 30 évvel hamarabb tette volna meg ezt a lépést . . .

Ákos éppen akkor lépett be, mikor Esztike azt mondta a boldogságtól izzadó Tamásnak:

— Intézzen el mindent a leggyorsabban; azt akarom, hogy egy hét múlva legyen az esküvő.

Ákos megdermedve állt meg az ajtóban; Esztike lesütötte szemét s úgy elpirult, hogy csak úgy lángolt az arca.

— Szervusz, Ákos öcsém! — szóltott Tamás

az ámuló fiatal emberhez, — eh! kézelebb, gratulálj Esztike kisasszonynak; hm! hm! Esztikémnek.

— Esztike kisasszony, szólanom kell kedgyednél négysemközt. — Tamás bátya, kérlek, egy percze hagyj magunkra!

És Tamás bátya, aki körülbelül szokva volt már az ilyen felszólításokra, fanyar képpel bár, de kidőcögött e a szobából.

— Esztike, én megkértem önt a kedves papától; legnagyobb örömmel helyezte kiltátsba beleegyezését; szőljon hát, micsoda tréfa ez? — vagy ha nem tréfa, minő kényszer bírta rá arra, hogy Tamásnak nyujtsa drága kis kezét?

Esztike még erre az esztre is el volt készülve:

— Kedves Ákos — szólt, — nyugodjék bele a megváltoztatatlanba! Én határoztam; s arra kérem önt, hogy legyen jó barátom ezután is.

— Jó barátja? Mikor kiolvastam tekintetéből azt, hogy máris több magamnak, mint egy jó barát; akkor fogadtást tettem, hogy szeretni fogom örökké s hogy más nem lesz a feleségem!

— Okosan! — szólt közbe mohón Esztike.

— No igen, — magyarázta kibeszélőlést a leányka, — nagyon okos, ha egy fiatal ember elhatározza magát valamire; — hanem az elhatározásához hűnek kell ám maradni, — de ez má napiság nagyon ritka dolog.

— Talán nem hisz nekem?

— Az ilyen elhatározás! Hallottam én már olyan esetet, hogy a kikoszarozott kérő rögtön más leány után nézett s nem tart bele két hét, már meg is nősült! — Oh még elgondolni is borzasztó volna!

— Mi volna borzasztó?

Mielőtt Esztike felelhetett volna, belépett Tamás az öregekkel.

hév és tűz, védekezésében a biztosság fölénye és nyugalma.

Ha tanítás közben látjuk, nem kevésbé ejt bámulatba az odaadó buzgalom, az az éles megfigyelés, határtalan türelem és lelkiismeretesség, mely nem ismer fáradtságot, csak tanítványa érdekét tartja szem előtt.

Mint valódi művész, ki nem féltékeny tudására és művészetére, örül azon, ha fogékony tanítványra akad és művészte gazdag tárházából minden ügyességet készséggel rendelkezésére bocsát.

Santelli először az 1896. évi ezredéves kiállítás vívőversenyén, mint az olasz vívók képviselője, első szerepet vitt és ritka gyorsasággal hódította meg az általános tetszést. A Magyar Atlétikai Klub és a Gentry-Casino azután kivívta Santellinek itt letelepedését, mivel kezdetét vette a magyar vívóspornak a fellendülése.

És azóta az évenként szép számmal rendezett nagy vívőversenyek és fénysébnél fényesebb vívóakadémiai tanuskodnak arról, hogy Santelli vaskeze alatt a magyar vívók odatejődtek, hogy győzelmesen veszik fel a harcot a külföld leghíresebb amatőreivel.

És ebben ő maga jár elől jó példával, mert Budapesten tartózkodása óta is nemzetközi és egyéb mesterversenyeknek többször első győztese lett és az általa évenként rendezni szokott fényes akadémia a külföld leghíresebb mestereivel szemben mutatja be páratlan művészetét.

Kívánjuk, hogy e jó kezdetnek folytatása is legyen és a bajai ifjúság ambícióval képezve magát a vívásban, mutassa meg, hogy vívóművészet nemcsak a fővárosban, hanem a vidéken is található.

A fővárosban immár a vívás mint gyermeksport is virágzik. A nagyközönség a legutóbbi vívóakadémiákon is táguló szemmel nézte a kis daliák ügyes mozdulatait és a szülőik gyermeküket az írászat mellől a szület, lelket edző vívásra a vívó terembe küldik.

Főúri hölgyek, szépséges hajadonok fognak tört és kardot és ezt kellene minden magyar anyának végig néznie, hogy megértse azt az eszmét, hogy ne őrizze gyermekét üveg házi virágként a szellőtől is, hanem ha lelke hozzázokzik a küzdelemhez, később, ha nem is kard- és törrel kell megvívnia azt — megfogja állni a helyét.

Szeptember első napjaiban táncszal egybekötött vívóakadémiát fogunk ren-

dezni Baján, melyen híres mesterek is emelni fogják az estély fényét és lesz alkalmunk a bajai közönségnek is gyönyörködni Santelli mester elragadó művészetében és csodás tudásában.

Ennyit előre.

Mi elkövettünk mindent a siker érdekében és a siker és dicsőség majdan csak arra biztat, hogy menjünk utunkon előre és buzgalommal lobogtassuk a zászlót, melyre a legszebb magyar sport s azzal és azzal nemzetünk dicsősége van írva.

Szásos Ervin Ede.

Baja város 1904. évi zároszámadása.

Lapzártakor érkezett szerkesztőségünkhez Baja város zároszámadása az 1904-ik évről, melyből a városunk gazdasági állapotát feltüntető következő adatokat közöljük:

1. a házi pénztár bevételeinek fősszege 597,390 korona 42 fillér, kiadásainak fősszege 597,383 korona 19 fillér, az 1905. évre átvitt készpénzmaradvány 7 korona 23 fillér.
2. a közevisi pénztár bevételeinek fősszege 54,150 korona 84 fillér, kiadásainak fősszege 52,880 korona, az 1905. évre átvitt pénzmaradvány 1270 korona 84 fillér.
3. a nyugdíjpénztár bevételeinek fősszege 43665 korona 32 fillér, kiadásainak fősszege szintén 43665 korona 32 fillér.
4. a nyugdíjalap vagyonállása 172716 korona 66 fillér.
5. a házi pénztári törzsvagyon állása 24852 korona 96 fillér készpénz, 11508 korona 20 fillér betét és 1288400 korona értékpapirok.
6. a városi tartalékalap vagyonállása 31065 korona 98 fillér.
7. az Árteji kuttalap tartozása 6735 kor. 09 f.
8. a kulturális alap követelése az utadópénztár irányában 40000 korona, a közevisi pénztár irányában 16000 korona és a házipénztári törzsvagyon irányában 23052 korona 96 fillér.
9. a főtér-rendezési alap vagyonállása 19,016 korona 93 fillér.
10. a letéti pénztár vagyonállása 200411 kor. 42 fillér.
11. a kórházipénztár bevételeinek fősszege 234,681 korona 16 f. kiadásainak fősszege 234,680 korona 72 f., az 1905. évre átvitt pénzmaradvány 44 fillér.
12. a kórházipénztári törzsvagyon állaga 76049 korona 79 fillér.
13. a kórházépítési alap vagyonállaga 3377 k 74 f. tartozása a kórházipénztári törzsvagyon irányában 11514 korona 72 f.
14. a szegényházi pénztár bevételeinek fősszege 23179 k 19 f., kiadásainak fősszege 23098 korona 44 f., az 1905. évre átvitt készpénzmaradvány 80 k 75 f.
15. a szegényházi pénztári törzsvagyon állaga 46027 korona 42 f.
16. a Tóth Kálmán szobor-fentartási alap 1986 korona 94 fillér.
17. az árvalái alap 126786 k 16 f.
18. az ösztöndíj-alapítványi pénztár vagyonállása 20358 k 05 f.
19. az utadóalap törzsvagyonja 20000 korona értékű törzsrészvény.
20. a városi zálogintézeti pénztár bevételeinek fősszege 77961 korona 61 f., kiadásainak fősszege 76997 k 70 f., az 1905. évre átvitt pénzmaradvány 963 k 91 f.
21. a közéleti munkásségjelző alap vagyonállása 5280 k 49 f.
22. a városi vagyonleltár cselekvő állapota 6876970 k 80 f., szenvedő állapota 2009041 korona 06 f., a cselekvő tiszta vagyon értéke 4867929 k 74 fillér.

A zároszámadást a szeptemberi törvényhatósági közgyűlés fogja tárgyalni.

H I R E K.

— **A közigazgatási bizottság augusztus havi ülése.** A bajai törvényhatóság közigazgatási bizottsága f. hó 8-án, kedden tartotta rendes havi ülést, melyen Bezeredy István főispán elnököl. A polgármester havi jelentése és apróbb ügyek elintézése után, az ex-lex hatáskörrel tett a pénzügyigazgató jelentését, mely szerint a múlt évi július havi 6977 kor. 95 fillérnyi egyenes adóval szemben ez év július havában ezidig 305 korona folyt be. Hadmentességi adóban ez év július havában 6 korona folyt be, míg a múlt év július havában 146 korona. Bélyeg és jogilletékben ez év július havában 2485 kor. Múlt év hasonló időszakában 4795 kor. A tiszti főorvos jelentette aztán, hogy a július havi közegészség kielőgítő volt. E hónap folyamán 4 hagyományos (tifusz) eset fordult elő. A kórházban 307 beteg volt ápolás alatt. Ezek közül elbocsátott 75 és meghalt 16 beteg, született 54 gyermek és meghalt 53 gyermek. A halál okai között előfordult 2 erőszakos halál, 6 tüdővész és egy napuszár.

— **Törvényhatósági közgyűlés.** Baja város törvényhatósági bizottsága f. évi augusztus hó 11-én dr. Hegedűs Aladár polgármester elnökletével rendkívüli közgyűlést tartott, melynek egyedüli tárgyat képezte: A városi tanács jelentése a leégett városi bérház helyreállítási munkálatainak biztosítása végett megtartott árjeltes eredményéről, a kárbecsítés fogantatásáról és a költségek mikénti fedezéséről.

— **Weiss** Nándor tanácsnok kimerítően ismertette a gazdasági bizottság jelentését, e szerint az első magyar ált. biztosítási társaság az összes tüzárk fejében eleinte 12350 koronát, majd hosszabb tárgyalás után 14484 koronát akar a városnak megteríteni. A mérnöki hivatal által elkészített költségvetés szerint az összes munkák helyreállítására 18484 koronába, illetve az előre nem látott kiadásokra előirányzott összegek hozzászámításával, 22230 koronába kerülne. A megtartott árjeltesen a legelőnyösebb ajánlatot Saingén Károly építészvállalkozó tette az összes munkálatokért, amennyiben azok helyreállítását 16350 koronáért hajlandó elvállalni. A tanács javaslata oda terjed, hogy a biztosítási társaság kárbecsítése csak az esetre fogadotásuk el, ha az avulás fejében leszámitott összegektől teljesen állál, hogy továbbá a munka Saingén Károlynak adattassék ki és a mutatóköz 5369 korona költség-többlet a tisztviselő nyugdíjalapból fedeztesse. Ennek ellenében dr. **Valentin** Emil, dr. **Herman** Adolf, **Erdélyi** Gyula főjegyző és **Weiss** Nándor tanácsnok felszólalásai után a közgyűlés akként határozott, hogy a biztosítási társaság által feltüntetett költségeket el nem fogadják, hanem e tekintetben a társasággal újabb tárgyalásokat folytat, az építkezési munkálatok keresztülvitelével Saingén Károly vállalkozót bízza meg, ki azokat 8 hét alatt teljesen befejezni köteles és felhatalmazza a városi tanácsot, hogy amennyiben ennek szüksége felmerülne, addig is, míg a biztosítási társaság a kárösszeget végérvényesen liquidálna, a tisztviselői nyugdíjalapból fedeztesse a felmerülő kiadásokat.

— **A bajai jótékonyági ügy szervezése.** Baja városi jótékonyági bizottságát az érdem, hogy a jótékonyági ügy nálunk is biztos és megbizható alapokra kerül. Hétfőn délután **Drescher** Béla polgári iskolai tanár elnökléte alatt ülést tartott a jótékonyági bizottság, amelyen a tagok, kik a lelenekzet és a városi szegényeket otthonukban felkeresték, látogatásukról nyert tapasztalataikról tettek jelentést. A bizottság tagok több helyen azt észlelték, hogy az elhagyott gyermekek rosszul vannak ellátva. Határozatba ment tehát, hogy a bizottság azokat a tápszülőket, kik a rájuk bízott gyermekeket nem gondozzák kellőleg, felszólítja, hogy a gyermekekről jobban gondoskodjanak. Ha e felhívás után sem tesznek eleget, akkor a gyermek másutt fog elhelyeztetni. A bizottság átiratot intéz a bajai jótékonyozó elnökség felé, amelyben kéri, hogy keressenek a bizottsággal karöltve módot arra, hogy az egyesület működése szélesebb alapokra helyezhető legyen. A két jótékonyozó négyeletet felkéri, hogy alizamsnait és adományait csak arra érdemeseknek és ráutalnak adják. Fölkéri a bizottságot az összes helybeli pénzintézeteket és társas egyesületeket, hogy a jótékonyozó céljaira évenként bizonyos meghatározott összeget juttassanak. Az iparostület pedig megkeresik, hogy a lelen-czok iparosknak lehessenek elhelyezhetők, hogy iparosoknak legyenek kiképezhetők. Mindezen összes intézkedések kéréséskül a méltányos és célirányos jótékonyozó révén fogunk végre elvezetni.

— **Eszküvő.** Vettük a következő nászjelentést: **Krausz** Mór f. hó 15-én délután 5 órakor tartja esküvőjét **Schlesinger** Józsa kisasszonnyal a bajai izr. templomban.

— **A bajai nagytözsde.** A zombori m. kir. pészügigazgatóság közhíre teszi, hogy Baja 20361 lélekszámmal bíró törvényhatóság joggal felruházott városban felmentés folytán tresedésbe jött előny nagy- valamint dohány és szivar különlegességi árúba betöltés céljából f. é. szeptember hó 18-án délelőtt 9 órakor a pénzügyigazgatóság l. emelet 14. sz. által levő hivatalos helyiségében, a beérkezendő írásbeli ajánlatok alapján verseny-tárgyalás fog tartani. — Az ajánlat szeptember 1-ig adandó be.

— **Bezeredy István titkárnak új munkaköre.** Alig egy ncte távozott dr. **Petrovics** Elek, Bezeredy István főispánunk titkára, akit a belügy-miniszteriumba rendeltek be. — Dr. **Petrovics** Elek-et most Kristóffy belügyminiszter, aki tudvalegőleg az általános választói jogról törvényjavaslatot szándékozik készíteni, a választási eljárás tanulmányozása céljából Ausztriába és Németországba küldte.

— **Tagosítás Kunbaján.** A kunbajai közbirtokosság f. hó 7-én tartott gyűlésében 10 szótöbbséggel elhatározta a földek tagosítását. Ez alkalomból távirattal üdvözölték **Latinovics** Pál főispánt, **Latinovics** Gézát és **Sztrély** Lipót főszolgabírókat, akik törekvéseiket mindenkor jóakarattal mozdították elő.

— **Szarvasmarha- és házipar-kiállítás Apatinban.** Az apatinai szeptember hó 24-én szarvasmarha- és házipar-kiállítást rendeznek. Védnőnké **Schmauss** Endre ny. főispánt, tisz. előnké dr. **Steez** György apátot, előnké **Kónig** Ferenczet választották meg.

— **Uj anyakönyvvezető Regőzén.** A belügyminiszter a bajai járásbeli regőzei anyakönyvi kerületbe **Hiel** József községi jegyzőt anyakönyvvezetővé nevezte ki.

— Akar egy sétat a kertben, édes Tamás? — Hogyne akart volna az édes Tamás? — karját nyújtotta a bájost teremtésnek s megindultak.

— Akos meghajtott magát s menni készült. — Hová öcsém, hát nem maradsz velünk? — kérdezte őszinte részvétellel az öreg ur, aki még mindig nem volt tisztában a dolgokkal.

— Elmegegy a templomba; megnézem, meghalgotom, hogy esküszik örök hűséget egy szerelmes pár. Legalább a más boldogságban gyönyörködjem. Dani és Micsike ma esküsznek.

— Melyik Dani? — kérdezte hirtelen visszafordulva Eszti ke, arcán a legnagyobb ijedséggel és kíváncsisággal.

— Barangosi Dani. — Hisz az megszökött! — Ugyan, dehogyszökött, Pestre ment butort vásárolni! — Ostoba pletyka, . . . mindig mondtam! — szökött Eszti ke atya.

— Akkor hát Sára asszony jóslata nem teljesült be? — Bizony nem a fiam — még eddig soha! — De hiszen akkor! . . . hiszen én! . . .

— Akos! . . . szeretlek! imádlak! . . . És a következő percben ott zokogott a deli fiatal ember keblén.

— Ühm! ehm! hm! Eszti ke, mi ez? — nyugótt Tamás, izzadó kopasz fejét törölgetve egy nagy sárga zsebkendővel.

— Semmi, édes Tamás bácsi! — eltévesztettem, maga lesz a vőfélyem, Akos pedig a vőlegényem. . . A papa csodálkozva vakarta meg füle tövét s odaszólt az örvendő Zsófi nénihez:

— No anyjuk, a mi időnkben sem mutogattak ilyen komédiát — ingyen!

— **A legrosszab bajai kövezet.** Egyszerűen természetes, hogy Baja város szégyenfoltjáról, a szentistvántéri kövezetről van szó. Ez a parknak, meg sok minden másnak szánt nagy tér újabbon oly elhanyagolt állapotba került, hogy azon már gyalog is, kocsival is veszélyesé vált a közlekedés. Különösen kerékpárúknak, kiknek csapnója e térség mentén van, panaszolják a »Nemzeti szálló« előtti kocsiút rozoga állapotát és méltán hangoztatják, hogy ott, ahol a piaci kereskedelmi forgalom következtében annyi kocsi fordul meg naponta, a teljesen telegrozott kövezet immár haládektalanul jobb karba hozandó. Ha már nem is az egész teret, de a kereskedelmi csapnó mentén, kocsiút gyámságát szolgáló területet sürgősen ki kellene kövezni, mert azon a kocsiközlekedés már — minden tulsz nélkül — veszélyes jár. Sürgősen hívjuk föl erre a hatóság figyelmét és kérjük magunk is kereskedőink e szerény kérésének megvalósítását.

— **A t. Házból.** A nagy nyári vakáció alatt a szép dunapatai palota alapos átalakításra megy keresztül. Asztalosok furnak-írnak most a képviselőház tanácskozó-termében, melyek kellős-közepben gyalgudon foglaltokoskodnak szorgos mesteremberek Justh Gyula képviselőházi elnök ugyanis elrendelte, hogy az elnöki emelvényt alakítsák át, mer a régi szerkezete olyan volt hogy az elnök szemé nem tekinthetett el mindenfelé a teremben. Most lebontották az egész emelvényt s úgy fogják megcsinálni, hogy az elnök harmincz centiméterrel közelebb fog ülni a képviselő urakhoz, mint azelőtt, a Ház jegyzői viszont hátrább kerülnek. Az elnök eles szemét nem kerülheti ki majd senki se; még az ugynevezett »vihar-küszökök« is, — ahonnan észrevétlenül kiáltottak a figyelmességi honatják egy-egy nem annyira csipős, mint inkább izléstelen közbeszólást, — eltávolították. Különbön tisztaság és rend fogadja szeptember tizenötödiken a Házat. A tanácskozó teremben nagy takarítási folyik; szőnyegeket porolnak, a parkettet tisztítják. A padlókat letakarták fehér vászonlepelcel.

— **Kontra — rekontra Baján.** Ép most leplezték le az északi fürdő egyik legnevezetesebbikét, Bártaft, hogy a legnemtelenebb házardjétekkel zsarolják ki a fürdővendégek pénzt, valóságos magyar Monte Carlót létesítve az idegesek gyógyítására szánt helyen. De ilyen leplezés éppen nem lep meg bennünket, hisz — Magyarországon vagyunk. Itt pedig olyan erősön grasszál a kártya, hogy egész bátran létesíthetnek egy magyar nemzeti kártyagyárat, amely éjjel nappal ezernyi munkásnak adni állandóan kenyeret. A levegő szinte telve van a kontra-rekontra és más vezényszavak szenvedélyes kiabálásával s ha féllányi lenne a választó polgárok száma Magyarországon, mint a kártyázó hölgyek és uraké, még Bokányiéknek sem lehetne ellene kifogása. Még a mostani füllesztés högységben is győző a kártyaszendvély és ha végig tekintjük csak városunk nyilvános helyiségeit, mindentűn kontra-rekontra a legneveszűbb szavak. Minden kávéház, vendéglő, klubhelyiség telve kártyázókkal, kikről patakokban gyönyörködik a meglelt és szenvedélyességtől fakadó verejték, de azért útik rendületlenül a lapot. Magánlakásokban pedig még hölgyeink sem találnak megfelelőbb, szellemesebb szórakozást. Nem jó lenne valjon a rendszerégnék a nyilvános helyeken felügyelni, hogy nem-e ferblivel szórakoznak az ott ülő urak, mert alighanem tilos az ilyen házardjétek. Vigyázzunk, mert nemcsak Bárta útján következik — Baja. Mert sehol másutt tán nem hangzik el, annyit hogy kontra-rekontra... »Propos: ajánljuk az ellenzéki szövetkezetnek, vegye fel programjába a magyar kártya vezényleti nyelvet is. Ez a nyelv sokkal több szót tartalmaz, mint a hadsereg vezénylétéé és ha ezeket megtudják magyarostani, akkor igazán magyarok leszünk minden téren.

— **A vezényszó.** Katonai körökben beszéltek ezt a mulatságos történetet. A főhadnagyhoz, aki éppen rossz kedvében volt, beállt egy önértés tüzer és valamit jelenteni akar. A főhadnagy ur szigorúan ránta a háromcsillagos altiszte és hársány hangon rákiált:

— Marsch hinaus!

Az önértés katonát nagyon bántotta a főhadnagy eljárása, panaszra jelentette tehát az ezredesnél s előadta a dolgot, amint történt. Az ezredes, aki igen jókedvű ember, a következő kijelentéssel intézte el a panaszt:

— Nagyon eszálkodom, hogy panaszra jön. Marsch az egy katonai vezényszó, hinaus pedig a direkció... Abtrent!

— **Katonatiszjeink ezilviben.** A katonai rendeletke száma ismét szaporodott eggyel. Sokszor volt már szó arról, hogy külföldi mintára, a katonatiszt, ha szórakozni megy, vagy mint magábanmber végzi dolgait, levethesse a feszélyező egyenruhát és fölvehesse a polgári gnyúnyát. Az átlóztökődésnek mindig voltak ellenesei és különösen a hadvezetőségben ragaszkodtak a mondorhoz az régi német közmondás alapján: »Kleider machen Leute.« Az utóbbi időben nagyot fordult a világ. A hadügyminiszter irányítására a Magyarország területén állomásozó tiszteknak az ezredparancsnokságok megengedték, hogy szórakozalon kívül, ha a polgárság közé gyűlölnek, ezt polgári ruhában tehessék. Azt egyenesen kívánatosnak mondja az idézett rendelet, hogy ez mindama esetekben megtörténjen, mikor olyan helyre megy a tiszta, ahol katonai zenekar mulattatja a polgárságot.

— **Az országos magy. kir. színművészeti akadémián** a beiratások az előkészítő osztályba szeptember hó 10. 11. és 12-iken, az akadémia I. és II. osztályába pedig szeptember hó 13-án tartanak meg. d. u. 3 óráig kezdve. Az országos m. kir. színművészeti akadémiába való felvételhez megkívánatnak: a) Szinpadias csinos alak. b) Tiszta kiejtés, csöngő hang. c) Kijellett testi alkotás mellett (melyről az intézeti orvos ad véleményét) legalább 18 éves kor a férfiaknál, legalább 16 éves kor a leányoknál, mi tehát okiratolt bizonyítandó. d) Anyai műveltség és iskolai képzettségréől való bizonyítvány, amennyit e korban minden művelt ifjútól megvárhatni, különösen a magyar nyelvtan alapos ismerete. e) Szülői vagy gyámi beleegyezés. Amely jelentkezéssel ezek nem személenyes jelennek meg, meggyezéseket hiteles iratban tartozik az illető felmutatni. f) A jelentkező növendék csupán a törvényes családi nevével irathatja be magát. g) Jogi magviseletről szóló érkelesi bizonyítvány, mely vagy iskolai bizonyítvánnyal, vagy hatóságilag, vagy ismert egyének aláírásával mulhatlanul igazolandó. h) Minden újonnan jelentkező az előkészítő osztályba csak próbaidőre vétetik fel; ennek letelével újabb vizsgálatnak vetetik alá. A félével tehát nem végeles, a letelt próbaidő után a tehetségtelen vagy hanyag növendék elbocsátatik. i) A Belépő új növendék 2 korona beiratási díjat s 10 korona felvételi díjat, valamennyi növendék pedig 2 korona beiratási díjat, azonkívül 60 korona tandíjat, tartozik 2 részletben u. m. 30 koronát a felvételtkor és 30 koronát február 1-én előre fizetni. j) Minden fölvetett növendék tartozik szülőivel, vagy gyámjával együtt az előlék terjesztendő kötelezvényt aláírni. Bővebb értesítést az intézet igazgatóságá (Kerepesi-ut. sz. II. em.) készséggel ad.

— **Nótisztviselőink szavazati joga.** A Nótisztviselő Országos Egyesülete utolsó közgyűlésén elhatározta, hogy a választási reform alkalmából a nők szavazati joga mellett állást foglal. Az egyesület időközben tartja, hogy követelését most hangoztassa. A tisztviselőink arról indultak ki, hogy mint dolgozó, adófizető embereknek, akik polgári kötelezésekkel teljesítenek, polgári jog is jár nekik. A Nótisztviselő Országos Egyesülete ezeröttszáz tagja nevében követeli, hogy a választási reform alkalmával ne hanyagolják el a nők jogait.

— **Megbüntetett kereskedők.** Az ugynevezett hálóda rendszer miatt a fővárosi előjáróság annak idején egész csomót kereskedőt megbüntetett. Ez a rendszer abból állott, hogy egy 15 koronás értékű tárgyról eladnak egy szelvényt 3 koronáért, oly módon, hogy az illető, aki azt megvette, tartozik még 4 ilyen 3 koronás szelvényt eladni s miután rendszerint nem sikerült ennek eladása, természetesen, hogy a 3 koronáját otvszvetett az illetőnek. És most egy vállalat egy 30 koronás tárgyat, mely 10 kötetből álló pompás díszköteket művet képez, mely egy egész kis házikönyvtárnak nevezhető, ingyen ad mindenkinek a Magyar Keresk Közlöny Budapest, VII., Károly-körút 9. meglepő szép díszköteben hírneves magyar íróktól, ha előfizeti a »Tolnai Világ Lapját« 4 forint helyett félre 2 ftr 48 krajczárért. E 10 kötet mit után csupán a bekeletés táblára való beillesztést számítja fel, ami kötetenkint 12 kr. vagyis a 10 kötetnél 1 ftr 20 kr. A vállalat kötelezőleg kijelenti, hogy aki megrendeli a »Tolnai Világ Lapját«, valamint a 10 kötet regényt s az neki nem lelel meg, minden levonás nélkül visszaadja a pénzt. Ezen igazán ritka alkalom b. előfizetőinknek szíves figyelmébe ajánljuk.

— **HEGEDŰS GYÖRGY FESŐ BAJÁN,** I. PARTI-UTCA 17. készít lakások festését stilszerűen, mérsékelt árakért, első rangú kivitelben.

Epizód a baja—szabadkai vonaton.

Színhely: a mult vasnap féltenegykor Szabadkára indult személyvonat egyik előosztályi fülkéje.

Idő: Pontban déli 12 óra.

Egy utas: Pardon. Talán ki lehetne itt nyitni valamit.

Egy másik utas: Nem bánom. (Törli a homlokát.)

A másik (bágyadozva): Tőlem nyíthat, csak hát. Engem hagyjon békén, hagyjon szép csendben megfulladni.

Az egyik: Hát kinyitom. (Beletérel a másik utas hasába és rángatni kezdi a kis börszallagot.)

A másik: Hagyjon szép csendesen kimulni. (Ájzoldozik.)

Az egyik: Nem gyűn. (Nagyokat ránt.) Nem gyűn.

A másik: Mit rángat? Hiszen rosszul rángat!

Az egyik: Ezt a kis szíjjat rángatom.

A másik: Hiszen ez az én nadrágszíjjamnak a vége. Most tudom csak, miért éreztem egyszerre gyomoronyomást.

Az egyik: Pardon. Azt hittém, ablakszíj.

A másik: Ezt rángassa, fiam. (Megmutatja az ablakszíjját.) És engem hagyjon csendben meghalni. Ki fogom lehelni a páramat.

Az egyik: Hogyne! Hogy én aztán beleheljem. Szó sincs róla. (Rángatja a szíjját.) Nem gyűn. (Olvasni kezdi az ablakon a fölírást): Tudja ön, mi az: »Ópanso je van se naguniti... prozor pruziuiti?«

A másik: Valami svédgyufa.

Az egyik: Itt van magyarul is: »Kih joljni veszélyes... De hát hogy hajoljak ki, ha az ablakot nem lehet leereszteni? Bánom is én, ha veszélyes. Még ha egy idegen mozdony le is kapja a fejemet, az is szemb halál, mint itt ebben az ólomkamarában megstűlni. (Nekiesik az ablaknak.)

A másik (keserűen): Mit rugdos? Mit rugdos? Mit rugdos?

Az egyik (dühvel): Kinyitom, bármibe kerüljön is! (Rángat.) Nem gyűn. (Erőlködik. Csak ugy csurog róla a verejték.)

A másik: Mi csöpögött a kopasz fejemre?

Az egyik: Pardon. (Hirtelen megtört a homlokát.)

Az egyik: De hát mirevaló a szelvényt készülték itt tőnn? (Csavarni kezdi. Füst jön be.)

A másik: Ezt már szeretem. Ez jó. Ez büdös is, kormos is, ez nagyon jó. Ez jó. Nagyon jó, az istállójt magának.

Az egyik: De mit csináljak, ha a »poroz pruziuiti« nem enged? Szelvéntetők csak kell!

(Csavar, de hiába. Egyre több füst jön.)

Egy hölgy: Jaj! Tessék besucni. Óda lesz az arcbőröm.

Az egyik: Tudja, nagysád, arról pedig mondjon le, hogy én itt most udvarias legyek. Pfü... Csak nem fogunk megfulladni!

A hölgy: De az arcbőröm!

Az egyik: Ugyan kérem! Most minden mindegy. Rá is lépek az arcbőrödre, ha muszáj.

A hölgy: Mica-oda hang!

Az egyik: Hogyne! Majd üveghangon fogok önnel beszélni. Flaszloletkeket fogok fújni, mikor megfulladok. Sőt: le fogom vetni a kabátomat!

(A másik hirtelen leveti a kabátját. Az egyik is. A hölgy haragszik.)

Az egyik: Ön még él?

A másik: Egy kicsit.

Az egyik: Rohanjuk meg mint az ablakot. Jó?

(Megrohanják az ablakot. Rázzák, húzzák, tépik, hiába.)

Az egyik (haldokolva a fáradságtól): Nincs itt másvalami lyuk ezen a kupén?

A másik: Nincs.

Az egyik (leveti a mellényét): Nagysád, mit szólna ahhoz, ha a mellényemet is levettém?

A másik (ugyanugy cselekszik): Megengedi, nagysád? (A gallériával hadonász): Mert ha nem enged meg, kiszállhat.

Az egyik: Egészén elolvadt a gallérom. (Kifacsarja.)

A hölgy: Istenem... Istenem... (Nekinyomja orrát az ablaknak és nézi a tájat.)

Az ablak egyszerre magától lezuhan. Forró, égő levegő áramlik be. Szénpor, füst, gőz jön be. A bársonyülés tüzel. A viasközvason tapéta ontja a meleget.

Az urak haldokolva ülnek a sarkokban. A vonat álmosan, lassan döcög tovább Szabadka felé, mint rendesen.)

Nyilttér.*)

VIZSLA.

Tizenhat hónapos német vizsla, — kan, — teljes szoba dressúrával, — kitűnő orral, — apörtöröz, — keres, — nyul után nem tör, — első mezőben

eladó.

Czím a kiadóhivatásban.

Borivőknek a bor keveréséhez!

MATTONI FELE
GISSHÜBLER
természetes égyvényes
SZAVANYUVIZ

közömbösítli
a bor savanyúságát,
íze kellemesen poszós,
nem festi a bort.

* Az e rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Kimutatás a szállásvárosi tűzkárosultak javára történt adományokról.

(3) Folytatás.

Bajai tek. főgimnázium igazgatóságá 63. számú gyűjtőívén: A cziszterci rendház 50 k, a cziszterci rendház tagjai 50 k, összesen 100 korona.

Polgári iskola tek. igazgatóságá 65. számú gyűjtőívén: Heller Richárd 6 k, Vágó Rezső 2 k, Ruppert Antal 6 k, összesen 10 korona.

Baja város közkórház tek. igazgatóságá 66. sz. gyűjtőívén: Dr. Ladányi Mór 5 kor, Dr. Raisz Sándor 2 k, Dr. Kőhegyi 2 K, Nádor 1 k, Pósta Árpádné 2

k. Pósta Sándor 1 k, Nitsner Nándor 2 k, Nitsner Nándorné 2 k, Szaday Adorján 1 k, Latinovits József 1 k, Isten nevében 15 k, Cseh Sándor 2 k, Cseh Sándorné 2 k, Schönbergerné 2 k, Smujk Anna 2 k, Smujk Katalin 2 k, Bata Viktória 50 f, Marton Ilona 1 k, öz. Jankovich Gyuláné 1 k, Marton István 2 k, Marton Istvánné 2 k, Székely János 20 f, Dombay Ferenc 1 k, Szántó István 1 k, Roznovszky Pál 1 k, Papp János 1 k, Némedi Teréz 1 k, Agatay János 1 k, Aladásty Sztánkó 50 f, Lakazany György 1 k, Bertics Péter 1 k, Turzay Mária 30 f, Csitár Erzsébet 1 k, összesen 63 korona.

Zweig Mór ur 68. számú gyűjtőjében: Zweig Mór 20 k, Böhm 1 k, Helsők utazó 1 k, Beck Zsigmond 1 k, N. N. 1 k, Klauer Salamon 3 k, Baron Vilmos 2 k, Dávid Mór 1 k, Weinberger Jakab 2 k, M. N. 1 k, Vágó Árpád 1 k, X. Y. 1 k, Kutassy flngy. 1 kor, Thomka 1 k, Y. 1 k, Marsó 1 k, Fűrő Géza 2 k, Singer Ignác 1 k, Gutman Mór 1 k, Spitzer Géza 1 k, Engelmann Fülöp 1 k, Guggenberger 1 k, Kazinczy Lipót 1 k, Spitzer János 1 k, B. S. 1 k, Orova 1 k, Kohn 1 k, Gyukity L. 1 k, Schlesinger Jenő 1 k, Vágó Ferenc 1 k, Szilák Ferenc 1 k, Weisz Henrik női szabó 1 k, Manhold Gyula 1 k, Nagy Sándor 1 k, Znlkovits Mátys 1 k, Heisler Lajos 1 k, Kiss Gusztika 4 k, jischer Sándor 1 k, Schönstein Sándor 1 k, Központi-szálloda zenekara Gondi Dezső és társai 5 k, Lipner 1 k, összesen 72 k.

Horváth János ur 69. számú gyűjtőjében: Szalai 20 f, Szinavitz Mihály 30 f, Reza Ágost 30 f, Reza Lajos 40 f, Horváth Jánosné 2 k, Wiesels Áron 56 f, Binder János ács iparos 1 k, Beslits Antal 1 k, Salló Károly 1 k, Reinhardt Mátys 20 f, Schádenberger János 20 f, Wagner Antal kőműves 20 f, Geze Béla 50 f, Rónai 40 f, Komáromi 40 f, Csepregi Márton 60 f, Zelkovits Mátys 20 f, Kleész Péter 20 f, Kovács Mihály 20 f, Czethoffer János 20 f, Jung Jakab 10 f, Mikovity Kosza 40 f, Echetovics Jánosné 40 f, Binder Ferenc 1 k, Viszk János 20 f, Czégler János 10 f, Piliszi Sándor 40 f, összesen 12 korona 60 fillér.

Reich Farkas fiai uraknak 70. számú gyűjtőjében: Reich Ignác 25 k, Masirevity Milán 1 k, Weisz József 1 k, Visegrády Lajos 1 k, Nesty Sándor 1 k, összesen 29 korona.

Rosenfeld Albert ur 71. számú gyűjtőjében: N. N. 50 f, Rosenfeld Miksa B.almás 1 k, Hecht Miksa Melykut 50 f, Schreier Simon 1 k, Karches János Bács-Bokod 20 f, Jerkovits Sándor 2 k, R. A. 2 k, összesen 7 korona 20 fillér.

Diamant Lajos ur 74. számú gyűjtőjében: N. N. 60 f.

Schlieszer Miksa ur 75. számú gyűjtőjében: Szász Odón 1 k, Schobert 2 k, Taussig Zoltán Wien 50 k, Márkus és szendrei Budapest 10 k, Goldschmied Hugó 3 k, összesen 21 kor.

Wagner Antal ur 78. számú gyűjtőjében: öz. Kollár Ernőné 20 k, Zwillinger Salamon 5 k, A. B. 2 k, összesen 27 kor.

Reich Vidor ur 79. számú gyűjtőjében: Geiringer Dávid Bécs 20 k, Goldschmied Hugó Budapest 10 k, Wollitzer & Laub Budapest 10 k, Márkus és Szendrei Budapest 20 k, összesen 60 kor.

Br. Podmaniczky Endre ur 81. számú gyűjtőjében: M. M. 10 k, Báró Hammerstein 10 k, Vicián Elekne 10 k, Báró Podmaniczky Endre és neje 40 k, Lonovics Gyuláné 40 k, összesen 100 kor.

Mayer Károly ur 82. számú gyűjtőjében: Mayer Károly 10 k, Tenmer Jenő 2 k, Dr. Rácz Károly 10 k, Somkúti Sándor 1 k, Csihás Imre 2 k, Báldy László 1 k, Kugler Nándor 1 k, Pollák Sándor 1 k, Nozdroviczky Arthur 1 k, Marzós György 1 k, Perndl István 1 k, Trapl István 2 k, Nádas Ferenc 2 k, Wiesels Armin 1 k, Krikovszky József 50 f, Schermann Jenő 50 f, Pakusz János 1 k, Koschier Antal 2 k, Fülöp Gyula 4 k, összesen 44 kor.

Grünhut Miksa ur 86. számú gyűjtőjében: E. K. Bécs 3 k, Grünhut Miksa 5 k, összesen 8 kor.

Jarmer Lipót ur 89. számú gyűjtőjében: Jarmer Lipót 3 k, öz. Tomanovics Mátysné 2 k, Krix Pál Vaskut 2 k, Grünhut Gábor 3 k, Klein Ignác Hajó 1 k, összesen 11 kor.

Bajai izraelita hitközség 90. számú gyűjtőjében: Bajai izr. hitközség 50 k, Bajai-chevra Kadisa 50 k, összesen 100 kor.

M. kir. posta- és távírdai hivatal Baja 92. számú gyűjtőjében: Marcell Andor 2 k, Blaga Károly 2 k, öz. Komoróczy Jánosné 2 k, Mokné 2 k, Pataky Anna 1 k, Marcel Erzsébet 2 k, Weichand Ferenc 2 k, Szabó Sándor 2 k, Bogárné Lajos 1 k, Nagy Sándor 1 k, Hanga Albert 20 f, Petrikovics Miklós 20 f, Hornyák Imre 20 f, Bácskai István 20 f, Wawerka Ferenc 20 f, Szalontay Márton 20 f, összesen 18 kor 20 fillér.

Fehér Dezső ur 95. számú gyűjtőjében: N. N. 50 f, Kovács 20 f, Olvashatlan aláírás 20 f, U. U. 10 f, Gózon 50 f, Olvashatlan aláírás 20 f, Olvashatlan aláírás 50 f, Olvashatlan aláírás 50 f, Pál Andorka 1 k, Ferstl 50 f, Schwarcz Árrmin 1 k, Ingusz Miksa 50 f, N. N. 20 f, N. N. 10 f, összesen 6 kor.

Id. Szalay Lajos ur 96. számú gyűjtőjében: Id. Szalay Lajos és neje 4 k, ifj. Szalay Lajos 1 k, Obád István 20 f, Vujovits János 1 k, Hecht István 80 f, Martin Firtz 40 f, Federer Istvánné 50 f, Palatinszki Miklós 50 f, Gilyán János 20 f, Vörös János 40 f, Csekei György K. P. erdőőr 1 k, összesen 10 kor. Folytatjuk.

Szőlőládákat

ugyszintén **vaj, sajt** és **egyéb** **ozikkek** **postai szállítására** **alkalmas, igen könnyű és szilárd ládákat** tetszészerinti méretekben, jutányos áron szállít

Roheim Ferencz

gőzfűrés

MOHÁCSON.

Meghívó.

A Délmagyarországi Gyapjufonó és Vattagyár Részvénytársaság

1905. évi augusztus hó 30-án d. u. 5 órakor Szabadkán a »Bácskai Hitelbank és Zálogkölcsön Részvénytársaság« üléstermében az igazgatóság elhatározásából

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a részvényeseket ezennel meghívja az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Elnöki jelentés, jegyzőkönyvvezető és jegyzőkönyvitelesítők választása.
2. Dubsz Márton igazgatósági tagnak ezen állásától való elmozdítására vonatkozó igazg. javaslat tárgyalása.
3. Az alapszabályok 4., 10., 13., 14., 17., 19., 23., 24., 31., 32., 39. és 43. §§-ainak módosítása.
4. 2 új igazgatósági tag választása.
5. A részvénytőkénél 50.000 koronával leendő felemelése és 50.000 korona értékű elsőbbségi kötvények kibocsátása tárgyában az igazgatóság javaslata és megbízás ennek keresztülvitelére.
6. Esetleges indítványok.

Fizetési nehézségeket

kereskedők, gyárosok, hivatalnokok és iparosoknál bármily helyen szakember inszolvenzia jelentés nélkül, jogi tanácsos közreműködésével rendez. A szükséges fedett egyezkedési hiteleket megszerzi. Csődök egyezkedése is elvállaltatik

Bleier Fried és Társa

budapesti bejegyzett cég

Budapest, Erzsébet-körút 23.

Utazó kerestetik

Baja és vidéke részére, esetleg utazási póttékkal egy budapesti versenyesképes pezsgőgyár részecské, ki ugyszintén az eladást kor, cognacban palackokban is forszirozza. Ajánlatok I. U. 526 alatt

Hasenstein és Vogler

hirdetési irodájához Bpest, Dorottya-u. 9. intézendők.

Málnási

SICULIA

gyógyforrás

bicarbonátokban és konyhasóban a kontinens legduzsabb természetes alkálius sós savanyú vize. Sziklarétegen áfúrt

ártézi forrás.

Páratlan étvágygerjesztő és nyálkaoldó. Oldott alkatrészek összege 1 literben 18-3721 gm.

Mintaszérien berendezett töltházban bakteriummentesen palackozva.

Az összes eddig ismert bel- és külföldi ásványvizek hatását jóval felülmúlja a gége-, torok-, tüdő-, gyomor-, bél-, vesé és hólyaghurutos bántalmáinál. Orvosi kitüntetésekkel bizonyították, hogy megszerzte nagyobb bicarbonát- és konyhasótartalma miatt a seltersi, vichi és gleichenbergi vizeknél sokkal ajánlatosabb. — A gyomoréget azonnal megszünteti.

Kezelőutalajdonos:

a **Siculia részvénytársaság** Málnásfürdőn

(Háromszék megye.)

Főraktár: **Stampfl Jenő** fűszerkereskedésében

Baja.

Kapható minden jobb fűszerüzletben.

A „SICULIA” névre tessék figyelni.

Fillinger József

hordógyáros és dongafa-raktára
Ráczváros. (Pécs mellett.)

Ajánlja legjobb minőségű **hordóit** és **szüretelő kádjait**. Állandó kész hordóraktár 30 litertől, 10.000 literig. Miután dongáimat saját erdőimben készíttettem, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy t. vevőimnek a legjobb minőségű fából igen jutányos árakat számíthatok.

Minden könyvkereskedés után kapható **dr. Müller** orv. tan. immár 41-ik kiadásban megjelent, díjjal kitüntetett műve a

megzavart ideg- és nemi rendszerről.

Bérmentesen borítékban küldöm 1 kor. 20 fillérért levelibélyegben.

Röber Kurt, Braunschweig.

Hölgyeim!

Gyönyörű fehér, üde arczbőrt lehet elérni a világhírű **BARCSAY**-féle **Szegedi Orgona-crème** használatával.

Mindennemű arcztisztatlanságot, **pörnsenést, sömört, májfoltokat** varázsszerűen eltüntet. Pár napi használat alatt még korosabb egyéneknek is

bájos, üde, ifjú arczsínt

kölcsönöz, amit számos elismerőlevél bizonyít.

Egy tégely ára 1 korona.

Orgona-szappan elősegíti az arcz fehérségét és hmvass színét. Ára 70 fillér.

Orgona-hőlgypor fehér, rózsá és crém színben. Ára egy doboznak 1 kor.

Kapható a készítő és feltalálónál:

Barcsay Károly gyógyszerárában **Szegeden.**

Baján kapható: **Dr. Makray László** gyógyszerárában.

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szabadalmazott viharmentes

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs III., Hauptstrasse 120.

saját házában

Kívánatra ingyen próba: mintakönyv prospektus.

Főraktár **WAGENBLATT FERENCZ** festékkereskedésében Baján.

Kronsteiner-féle új zománcz. **HOMLOKZAT-FESTÉKE** hatóságilag védve. Ötven különböző minta, vízzel keverhető, mosható, viharmentes, tűzálló, zománczozott, csak egyszerű mészolás. Jobb mint az olajfesték. Évek során szállítja csász. és kir. uradalmak, katonai- és civilintézeteknek, vasutaknak stb. Minden résztvevő kiállításán első díjjal jutalmazva. Legelőcsőbb festék homlokzatokra, belterületre, különösen iskolák, kórházak, templomok, kaszárnyákhoz stb. és mindenféle más tárgyhoz. Egy négyzetméter ára 2 1/2 kr. M e g l e p ő eredmény. Homlokzat-festék, viharmentes, mészen oldható, 49 minta olaj- o o o festékkel azonos. Kilogramja 12 kr.-tól följebb. o o o

Kora reggel odaér minden vidéki város vagy helységbe

„MAGYAR HIRLAP”

független politikai napilap.

A MAGYAR HIRLAP naponként szenzációs, gyönyörű arczkép-illusztrációkat ad.

Minden hónapban küldünk előfizetőinknek egy

Érdekesítő regénykötetet ingyen.

A Magyar Hirlap előfizetési ára

Havonként	2 kor. 40 fillér.	Félévenként	14 korona
Negyedévenként	7 kor. — fillér.	Évenként	28 korona

Egyes szám ára 8 fillér, vidéken 10 fillér.

Mutatószámot bárkinek küldünk egy hétig ingyen és bérmentve, ha eziránt hozzánk egy levelezőlappal is fordul.

MAGYAR HIRLAP kiadóhivatala V., Honvéd-u. 10.

KOLLÁR A. BAJAI

KÖNYV-, ZENEMŰ-, PAPIR-, IRÓ-, ÉS RAJSZERKERESKEDÉSE,

KÖNYVNYOMDÁJA ES KÖNYVKÖTÉSZETE, —+—+—+— A »BAJAI HIRLAP« KIADÓHIVATALA.

Mindenemű könyvnyomdai munkák, ugymint: könyvek, folyóiratok, bál- és lakodalmi meghívók, eljegyzési kártyák, névjegyek, számlák, levélpapírok, levélborítékok, körlevelek, gyászjelentések, árjegyzékek, falragaszok, stb. a legizlésebb és diszes kivitelben készíttetnek.

Községi-, közigazgatási- és ügyvédi nyomtatványok nagy raktára.

Előfizetések bármely heti vagy napilapokra, valamint külföldi folyóiratokra az eredeti áron vétetnek fel.

Minden bárhol megjelent és hirdetett művek a boltiáron megszerezhetők.

Úgyszintén azok a legkedvezőbb részleffizelésre is szállíthatnak.

Bármilyen könyvnyomdai munkák a legelőcsőbb áron vétetnek fel.

Hirdetések a Bajai Hirlap részére a legelőcsőbb áron vétetnek fel.